

Odprt posvet strokovnjakov o otroku v vlogi žrtve in storilca nasilja (Kongresni center Brdo pri Kranju, 4. april 2013)

- nagovor Stanislava Venigerja, generalnega direktorja policije -

---

Spoštovani gostje, cenjeni udeleženci posveta!

Antropologi so že pred časom prišli do spoznanja, da kulturne razlike med posameznimi družbami narekujejo tudi različne odnose znotraj družine. To, kar ponekod velja za sprejemljivo, je lahko drugje na svetu popolnoma nezaslišano. Razlike med kulturami obstajajo in prav je tako. Na drugi strani pa obstaja nekaj stvari, ki bi – ne glede na kulturne razlike – morale biti brezkompromisno sprejete prav povsod. Ena takšnih je zagotovo ničelna toleranca do nasilja vseh oblik, še posebej, ko gre za najranjivejše člane naše družbe.

V dobrih dvajsetih letih se je z družbenimi spremembami tudi pri nas spreminjal odnos do nasilja. Sčasoma se je izkristalizirala razlika med tem, kaj je še sprejemljiva »ta vzgojna okoli ušes« in kaj nasilje nad otrokom. Postali smo bolj občutljivi, bolj pozorni, okrepljeno se je medinstitucionalno sodelovanje med pristojnimi službami, ki so z leti postale močan glas tistih, ki si ne upajo spregovoriti.

Po drugi strani pa smo istočasno zdrsnili v svet agresivnega potrošništva, nedosegljivih pričakovanj in zahtev družbe, ki od posameznikov terjajo skoraj nemogoče. Nekatere vrednote so v duhu razraščajočega se individualizma začele razpadati. Med najpomembnejšimi so prav tiste, ki se tičejo družine, spoštovanja avtoritete, medsebojnega spoštovanja in skrbi za sočloveka. V zadnjem času pa se srečujemo še z izrazitim poslabšanjem gospodarskega položaja države in finančnega stanja v marsikateri družini. Zaskrbljujoči so izsledki raziskav, ki dokazujejo, da poslabšanje finančnih zmožnosti družine poveča verjetnost pojava nasilja za kar 30 odstotkov! Ne glede na to, kako dobro situirana je družina.

Glede na našeto je zato ravno pravi čas, da odpremo nove dimenzije reševanja te problematike. Kot odziv na trenutne družbene razmere je nastal tudi naslov letošnjega že 12. tradicionalnega posveta kriminalistov, tožilcev, sodnikov in zagovornikov otrok. Verjetno letos prvič obravnavamo otroke in mladostnike ne le kot žrtve, temveč tudi kot storilce.

Prav letos se prvič in verjetno ne zadnjič posveta udeležuje tudi rekordno število udeležencev – kar 210 vas je. Dejstvo, da prvič na posvetu govorimo o otroku in mladostniku tudi v vlogi storilca, je znak, da smo odprli nekatere do sedaj tabuizirane teme. Verjetno si nihče v tej dvorani ob uvedbi policijskega ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi ni predstavljal, da bo kdaj izrečen tudi zoper mladostnika, ki izvaja nasilje zoper svoja starša, svoje sorojence ali ostale člane primarne družine, s katerimi živi in od katerih je odvisen. Mladostnik, ki dvigne roko nad svojega starša, ni več izjema, temveč čedalje bolj zaskrbljujoč del vsakdanjosti.

Mape, ki jih držite v rokah, so polne simbolike. Družina na mapah je tista družina, o kateri bodo predavatelji danes in jutri posredovali svoje bogato znanje. Je družina, ujeta v sodoben čas, poln zahtev in pričakovanj. Kisel izraz na maminem obrazu, nezaupljiv pogleda očeta, deklica, ki se še ne zaveda realnosti, in uporniški najstnik, ki se osuplo sooča z lastnimi odzivi, ko mu starši prvič rečejo NE – vse to so pokazatelji, da družina s strahom zre v prihodnost. Kakšna bo njihova usoda, je odvisno tako od njih samih kot tudi od nas, ki

predstavljamo institucionalno pomoč. Morda bo zmogla in zdržala kot močna zadruga, ali pa popustila in razpadla.

Vsi si želimo, da bi bila njihova prihodnost sončno rumena, kot je barva teh map. A četudi ne bo tako sončna, moramo pristojne službe odgovorno poskrbeti, da bo družina imela vsaj možnost razviti zdravo okolje, v katerem bodo staršem zagotovljeni pogoji za osebni razvoj, otrokom pa predvsem prijaznejše in srečnejše otroštvo. Nenazadnje bo prav od tega odvisno, v kakšne odrasle osebnosti se bodo razvili.

Spoštovani gostje, cenjeni kolegi, združimo svoje znanje in izkušnje, predvsem pa ukrepajmo hitro in odločno. Želim vam produktiven posvet!

Hvala!